

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО
МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

04.04.2024 № 70/24-р/к

Справа № 5/03-58-22

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

ХМЕЛІВСЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – Сільська рада, Відповідач) під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України, було прийнято рішення від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади», яким повністю звільнено від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальні підприємства Сільської ради, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках, такої пільги не передбачено.

За результатами розгляду адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) справи № 5/03-58-22 такі дії Сільської ради визнано антиконкурентними діями, які полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Сільської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи № 5/03-58-22 про порушення Сільською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 20.03.2024 № 70-03/145-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративною колегією Відділення від 01.09.2022 № 70/82-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення Сільською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, в частині надання окремим групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Сільської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції на відповідних ринках (далі - Справа).

- (2) Листом від 02.09.2022 № 70-02/С-1946 Сільській раді надіслано копію розпорядження про початок розгляду Справи.
- (3) Головою Відділення надіслано Сільській раді вимогу про надання інформації від 18.05.2023 № 70-02/С-1661.
- (4) Сільська рада надала Відділенню відповідь листами від 12.06.2023 № 02-32/1338 (вх. № 70-01/1377 від 12.06.2023) та від 13.06.2023 № 02-32/1340 (вх. № 70-01/1385 від 13.06.2023).
- (5) Листом від 21.03.2024 № 70-02/С-841, який був надісланий рекомендованим поштовим відправленням АТ «Укрпошта» за номером 0600901537329, Сільській раді було направлено копію витягу з подання з попередніми висновками у Справі від 20.03.2024 № 70-03/145-П.
- (6) Згідно з даними рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0600901537329 лист Відділення від 21.03.2024 № 70-02/С-841 з копією витягу з подання з попередніми висновками у Справі від 20.03.2024 № 70-03/145-П вручено за довіреністю 26.03.2024.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у справі є Сільська рада. Сільська рада є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР): (інформація з обмеженим доступом).
- (8) За організаційно-правовою формою Сільська рада є органом місцевого самоврядування. За даними ЄДР основним видом економічної діяльності Сільської ради є (інформація з обмеженим доступом).
- (9) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Сільська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (10) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (11) Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (12) Сільська рада відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичною особою, наділеною цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (13) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній

Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

- (14) Згідно з частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (15) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (16) Відповідно до вказаних законодавчих норм реалізація Сільською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (17) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Сільської ради із суб'єктами господарювання, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію в територіальних межах Хмельівської сільської територіальної громади.

3. ОПИС РИНКУ, НА ЯКОМУ ВІДБУЛИСЯ АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА

- (18) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону.
- (19) Положеннями пункту 12.4 статті 12 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на час прийняття рішення від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади» (далі – ПКУ) встановлено, що до повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, щодо податків та зборів належать: встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених цим Кодексом; прийняття рішення про встановлення місцевих податків та зборів, зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання податкових пільг, яке тягне за собою зміну податкових зобов'язань платників податків та яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.
- (20) Згідно з підпунктом 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (21) Загальні правові норми щодо сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, закріплені положеннями статті 266 ПКУ.

- (22) Відповідно до підпункту 266.1.1 пункту 266.1 статті 266 ПКУ платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (23) Згідно з підпунктом 266.2.1 пункту 266.2 статті 266 ПКУ об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.
- (24) Згідно з підпунктом «а» підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ не є об'єктом оподаткування об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідного державного бюджету чи місцевого бюджету і є неприбутковими (їх спільній власності).
- (25) Вищенаведеною нормою ПКУ звільнено від оподаткування майно комунальних чи державних організацій, **які не здійснюють комерційної господарської діяльності (підприємництва)**, тобто є неприбутковими та повністю утримуються за рахунок місцевого та/або державного бюджету.
- (26) Згідно з статтею 42 Господарського кодексу України підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
- (27) Підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ врегульовані ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Так, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (28) Положеннями підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ визначені пільги зі сплати податку. Так, база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується:
- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
 - б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
 - в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів.
- Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).
- (29) При цьому, згідно з підпунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами

(положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів. Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

- (30) Положеннями підпункту 266.4.3 пункту 266.4 статті 266 ПКУ визначено, що **пільги з податку, передбачені підпунктами 266.4.1 та 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ, для фізичних осіб не застосовуються**, зокрема, до **об'єкта/об'єктів оподаткування, що використовуються** їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються **у підприємницькій діяльності**).
- (31) Зазначена норма кореспондується з нормою підпункту 4.1.8 пункту 4.1 статті 4 ПКУ, згідно якої одним із принципів податкового законодавства України є нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (32) Тобто, податковим законодавством визначений перелік суб'єктів, яким надаються пільги з податку з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (33) З урахуванням положень статті 266 ПКУ встановлення органами місцевого самоврядування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам на протигагу суб'єктам господарювання приватної форми власності положеннями ПКУ не передбачено і суперечить нормам статті 13 Конституції України, згідно яких **усі суб'єкти права власності рівні перед законом**.
- (34) Відповідно до пункту 7.4 статті 7 ПКУ підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом.
- (35) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 ПКУ податкова пільга - це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (36) Згідно з пунктом 30.2 статті 30 ПКУ підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат. Цей перелік підстав виключний. Ним не передбачено такої підстави з надання податкових пільг як належність суб'єкта господарювання-платника податку до комунальної форми власності.
- (37) Пункт 30.5 статті 30 ПКУ передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (38) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до ПКУ та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.
- (39) Сільською радою під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ПКУ, прийнято рішення від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської

територіальної громади», яке вступило в силу з 01.01.2022 (далі – Рішення від 14.07.2021).

- (40) Рішенням від 14.07.2021 затверджено Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додаток № 2 до Рішення) (далі – Положення).
- (41) Dodatkom № 2.2 до Положення встановлено Пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Пільги зі сплати податку).
- (42) Згідно з пунктом 1 Пільг зі сплати податку комунальні підприємства, установи та організації, засновником яких є Сільська рада, отримали 100% пільгу зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000:
 - 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші;
 - 1242.1 Гаражі наземні;
 - 1242.2. Гаражі підземні;
 - 1242.3. Стоянки автомобільні криті;
 - 1242.4. Навіси для велосипедів;
 - 1252.2. Резервуари та ємкості інші;
 - 1252.8. Склади універсальні;
 - 1252.9. Склади та сховища інші.
- (43) Таким чином, Сільська рада встановила пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам, установам та організаціям Сільської ради в розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (44) Згідно з абзацом першим пункту 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, прийняття рішень про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.
- (45) Відповідно до частини першої статті 78 Господарського кодексу України комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини майна комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (46) Як і державні підприємства, так і комунальні залежно від мети їх створення поділяються на комунальні комерційні підприємства, що мають на меті отримання прибутку, та комунальні некомерційні підприємства, основною метою яких є задоволення потреб відповідної територіальної громади. Саме тому, майно комунального підприємства може належати йому як на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство), так і на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство) (частина третя статті 78 Господарського кодексу України).
- (47) Частина друга статті 3 Господарського кодексу України визначає, що підприємництво - це господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, а суб'єкти підприємництва - підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватися і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).

- (48) З огляду на вищенаведене суб'єкти господарювання інших форм власності, що займаються підприємництвом, та комунальні підприємства Сільської ради, що ведуть комерційну господарську діяльність, є конкурентами на певних товарних ринках в межах Хмельівської сільської територіальної громади.
- (49) Листами від 12.06.2023 № 02-32/1338 (вх. № 70-01/1377 від 12.06.2023) (далі – Лист від 12.06.2023) та від 13.06.2023 № 02-32/1340 (вх. № 70-01/1385 від 13.06.2023) Сільська рада надала інформацію щодо діяльності комунальних підприємств Сільської ради.
- (50) Згідно з Листом від 12.06.2023, а також даних ЄДР станом на час прийняття Рішення від 14.07.2021, на території Хмельівської сільської територіальної громади діяло КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО» ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)) (далі – КП «АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО»). Згідно з даними ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010:
- (інформація з обмеженим доступом)
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом).
- (51) Слід зазначити, що за даними ЄДР на території Хмельівської сільської територіальної громади, до складу якої, зокрема входять село Хмельів, село Сміле, село Сулими, здійснюють свою діяльність суб'єкти господарювання й інших форм власності, які на підставі Рішення від 14.07.2021 не були звільнені від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, зокрема:
- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ БУЛИМ ЄВГЕН МИКОЛАЙОВИЧ (дата і номер проведення державної реєстрації: 14.12.2021 № 2006310000000009676, місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), видами діяльності якого є: (інформація з обмеженим доступом); (інформація з обмеженим доступом)
 - ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ДАЦЕНКО ВОЛОДИМИР ВІТАЛІЙОВИЧ (дата і номер проведення державної реєстрації: 15.04.2021 № 2006310000000009464, місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одним з видів діяльності якого є: (інформація з обмеженим доступом)
 - ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ПИНЬКАС ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ (дата і номер проведення державної реєстрації: 16.06.2022 № 2010350000000162173, місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одним з видів діяльності якого є: (інформація з обмеженим доступом).

- (52) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.
- (53) Таким чином, на однакових товарних ринках в межах території Хмельівської сільської територіальної громади поряд з комунальним підприємством комунальної власності Сільської ради: КП «АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО» діяли і продовжують діяти суб'єкти господарювання інших форм власності.
- (54) Отже, Сільська рада прийняла Рішення від 14.07.2021, яким передбачено звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Хмельівської сільської територіальної громади тільки для підприємств, що належать до комунальної власності Сільської ради, в той час, як суб'єкти господарювання інших форм власності, що діють з ними на одному ринку, тобто є конкурентами, зобов'язані сплачувати зазначений податок.
- (55) Сільська рада, встановивши Рішенням від 14.07.2021 пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам Сільської ради, створила останнім привілейоване становище, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства Сільської ради, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.
- (56) Тобто, зазначені комунальні підприємства, здобувають переваги не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких є вплив органів місцевого самоврядування.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (57) Пунктом 4.1 статті 4 ПКУ передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах, зокрема, як рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу; нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (58) Недотримання зазначених принципів призводить до порушення конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (59) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, зокрема, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (60) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга

статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (61) Відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (62) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов, за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (63) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо) або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (64) Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (65) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (66) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (67) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (68) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.

- (69) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (70) Така правова позиція викладена у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 09.12.2021 у справі № 904/4538/21, у якій, зокрема, зазначено, що відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» сама можливість настання негативних наслідків для конкуренції є достатньою умовою визнання дій, передбачених частинами першою та другою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (71) Близька за змістом правова позиція викладена у постановках Верховного Суду від 17.08.2021 у справі №904/4062/20 та у постанові від 26.05.2020 у справі №920/768/19.
- (72) Згідно з частиною четвертою статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.
- (73) Всупереч нормам статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» проєкт Рішення від 14.07.2021 на погодження до Відділення не надходив.
- (74) Ураховуючи вищенаведене, за результатами розгляду Справи, на підставі зібраних доказів доведено, що дії ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ, що полягали у наданні рішенням від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади», комунальним підприємствам Сільської ради 100% пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (75) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (76) Сільська рада листом від 13.06.2023 № 02-32/1340 (вх. № 70-01/1385 від 13.06.2023) надала копію рішення від 23.06.2022 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Хмельівської сільської територіальної громади» (далі - Рішення від

23.06.2022). Згідно з пунктом 3 Рішення від 23.06.2022 місцеві податки та збори, встановлені цим рішенням вводяться в дію з 01.01.2023.

- (77) Згідно з пунктом 4 Рішення від 23.06.2022 втрачає чинність рішення ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ від 14.07.2021 «Про місцеві податки на території Хмельівської сільської територіальної громади».
- (78) Дослідженням Рішення від 23.06.2022 було встановлено, що даним рішенням Сільської ради не передбачено встановлення пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам.
- (79) Таким чином, з 01.01.2023 Сільською радою припинено дії, що полягали у наданні рішенням від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади», комунальним підприємствам Сільської ради 100% пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (80) На витяг з подання з попередніми висновками у Справі, надісланий Відповідачу листом Відділення від 21.03.2024 № 70-02/С-841, Сільська рада не надала зауважень та заперечень.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (81) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що дії Сільської ради, які полягали у наданні Рішенням від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади», комунальним підприємствам Сільської ради 100% пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, є антиконкурентними діями, які полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Сільської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.
- (82) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до абзацу четвертого пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України

30.03.2001 за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що ХМЕЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом) своїми діями, які полягали у наданні рішенням від 14.07.2021 «Про встановлення місцевих податків на території Хмельівської сільської територіальної громади», комунальним підприємствам ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ 100% пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам ХМЕЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК